



## СИЛАБУС

### курсу «КАЗНАЧЕЙСЬКА СИСТЕМА»

Галузь знань 07 Управління та адміністрування  
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»  
Освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа»



Факультет/ кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу/ кафедра фінансового менеджменту
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна навчальна дисципліна
Семестр	Сьомий
Форма навчання	Денна
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	3кредити/90 годин
Викладачі дисципліни	Ватаманюк-Зелінська Уляна Зеновіївна <i>д.е.н., доцент, професор кафедри фінансового менеджменту</i>
Контактна інформація про викладача	Профайл викладача курсу: <a href="https://financial.lnu.edu.ua/employee/vatamanyuk-zelinska-ulyana-zenovijivna">https://financial.lnu.edu.ua/employee/vatamanyuk-zelinska-ulyana-zenovijivna</a> Електронна пошта: <a href="mailto:ulyana.vatamanyuk-zelinska@lnu.edu.ua">ulyana.vatamanyuk-zelinska@lnu.edu.ua</a> Телефон: (032) 235-64-59
Консультації з питань вивчення дисципліни	Понеділок: 15.00-16.00 год. (вул. Медової Печери, 53, ауд. 112)
Мова викладання	Українська
Сторінка курсу	



## ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

<b>Коротка анотація дисципліни</b>	<p>Функціонування казначейської системи дає можливість, на підставі чітко визначених обсягів реальних потреб у фінансових ресурсах, здійснювати раціоналізацію бюджетних потоків та забезпечити безперервне фінансування всіх учасників бюджетних відносин тобто зробити процес виконання бюджету ефективним. Як дієвий інструмент державної та регіональної фінансової політики казначейська система виконання бюджетів сприяє реалізації норм Бюджетного кодексу України та Закону про Державний бюджет України на відповідний рік щодо застосування єдиних підходів і вимог до виконання бюджетів і складання звітності. Тому, необхідною умовою є формування у майбутніх фахівців системи знань з питань казначейського обслуговування бюджетних коштів.</p>
<b>Мета дисципліни</b>	<p><b>Предметом</b> вивчення дисципліни «Казначейська система» є операції з виконання дохідної та видаткової частини державного і місцевих бюджетів.</p> <p><b>Метою</b> вивчення дисципліни «Казначейська система» є набуття студентами теоретичних знань та практичних навиків з казначейської справи при здійсненні операцій з виконання бюджетів усіх рівнів за доходами і видатками.</p> <p><b>Завдання</b> вивчення дисципліни «Казначейська система» полягають у:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- вивчення історичних процесів зародження, становлення та розвитку казначейської справи в Україні та в окремих зарубіжних державах;</li><li>- засвоєння теоретичних основ щодо організації казначейського обслуговування дохідної та видаткової частини державного та місцевих</li></ul>

	<p>бюджетів;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поєднання теоретичних знань та практичних навичок щодо застосування базових технологій казначейського обслуговування;</li> <li>- формування теоретичних знань і практичних навичок щодо управління державними фінансовими ресурсами.</li> </ul>
<p><b>Література для вивчення дисципліни</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <a href="http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&amp;find=1&amp;typ=21">http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&amp;find=1&amp;typ=21</a></li> <li>2. Наказ Міністерства фінансів України від 21.07.2014 № 770 "Про затвердження Порядку казначейського обслуговування небюджетних рахунків клієнтів» URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0928-14">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0928-14</a></li> <li>3. Наказ Міністерства фінансів України від 21.10.2013 № 885 «Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності про виконання державного та місцевих бюджетів в органах Державної казначейської служби України» URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1915-13">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1915-13</a></li> <li>4. Наказ Міністерства фінансів України від 22.06.2012 № 758 «Про затвердження Порядку відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України». URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1206-12">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1206-12</a></li> <li>5. Наказ Міністерства фінансів України від 22.12.2012 № 1691 «Про затвердження Порядку формування Єдиного реєстру розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів». URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0033-12">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0033-12</a></li> <li>6. Наказ Міністерства фінансів України від 23.08.2012 № 938 "Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів". URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12</a></li> <li>7. Наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44 "Про затвердження Порядку складання фінансової та бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів" URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12</a></li> <li>8. Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012 № 1407 «Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами». URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13</a></li> <li>9. Наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2004 N 42 «Про затвердження Порядку відображення операцій, пов'язаних з державним та гарантованим державою боргом, при плануванні та виконанні державного бюджету» URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0228-04">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0228-04</a></li> <li>10. Наказ Міністерства фінансів України від 29.01.2013 № 43 «Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету» URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-13">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-13</a></li> <li>11. Казначейська система : навчальний посібник / [П.Ю. Буряк, У.З. Ватаманюк-Зелінська, Н.В. Шевчук, Ю.О. Голинський]. Львів : РВВ НЛТУ України. – 2014. – 236 с.</li> <li>12. Казначейська система : підручник : для студентів ВНЗ / Віра Іванівна Стоян, Олександр Степанович Даневич, Михайло Йосипович Мац ; Терноп. нац. економ. ун-т. – 3-тє вид, змін. й допов. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 867 с.</li> </ol>
<p><b>Обсяг курсу</b></p>	<p>Аудиторні години: 90 з них:</p> <p>лекції 32 годин</p> <p>практичні заняття 16 годин</p> <p>самостійна робота 42 годин</p>
<p><b>Очікувані результати навчання</b></p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>а) <b>знати</b></p> <p>– бюджетний процес, взаємодію учасників бюджетного процесу, специфіку здійснення готівкових і безготівкових розрахунків, технології обслуговування бюджетних потоків, а також нормативний та інструктивний матеріал, що регламентує ці процеси та діяльність ДКСУ</p>

	<p>б) <u>уміти</u></p> <p>– практично використовувати набуті знання за такими основними операціями: відображення надходжень бюджетних коштів та їх використання на рахунках ДКСУ, відкриття та ведення рахунків розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, забезпечення контролю витраток розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, здійснення розрахунків та касових операцій, порядок складання звітності.</p>
<b>Ключові слова</b>	Казначейське обслуговування; бюджетні кошти; розпорядники бюджетних коштів; одержувачі бюджетних коштів; доходи; витрати; витрати; контрольні повноваження; Державна казначейська служба України.
<b>Формат курсу</b>	Проведення лекцій, семінарських та практичних занять, консультацій.
<b>Теми</b>	<p>Тема 1. Становлення Державної казначейської служби України та роль Державної казначейської служби у бюджетному процесі</p> <p>Тема 2. Правові взаємовідносини учасників бюджетного процесу</p> <p>Тема 3. Управління фінансовими ресурсами в системі казначейства</p> <p>Тема 4. Казначейське обслуговування бюджетів усіх рівнів за доходами</p> <p>Тема 5. Казначейське обслуговування видаткової частини державного і місцевих бюджетів</p> <p>Тема 6. Управління державним боргом. Казначейське обслуговування державних цільових фондів</p> <p>Тема 7. Автоматизована система Казначейства України</p> <p>Тема 8. Облікова політика казначейства. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства у системі Державної казначейської служби України</p>
<b>Підсумковий контроль, форма</b>	Поточний контроль / екзамен.
<b>Преквізити</b>	"Фінанси", "Аналіз банківської діяльності", «Бюджетна система», «Податкова система», «Митна справа»
<b>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</b>	Навчальні дискусії, лекції-візуалізації, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозковий штурм, імітаційна ділова гра, захист кейсів
<b>Необхідне обладнання</b>	Проектор, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет.
<b>Критерії оцінювання</b>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>практичні (семінарські)/самостійні/модулі 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – <b>50 балів</b>.</li> <li>екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – <b>50 балів</b></li> </ul> <p>Підсумкова максимальна кількість – <b>100 балів</b>.</p> <p><b>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</b> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу, тестові завдання). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідки про стан здоров'я).</p> <p><b>Політика щодо академічної доброчесності:</b> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p><b>Політика щодо відвідування:</b> Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин ) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових</p>

	<p>робіт, передбачених курсом.</p> <p>Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
<p><b>Питання до екзамену</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Місце і роль ДКСУ в системі органів центральної виконавчої влади.</li> <li>2. Організаційна структура ДКСУ.</li> <li>3. Завдання, права та обов'язки діяльності ДКСУ.</li> <li>4. Внутрішня платіжна система ДКСУ (ВПС).</li> <li>5. ДКС України – учасник системи електронних платежів Національного банку України (СЕП НБУ).</li> <li>6. Зміст повноважень ДКС як банківської установи.</li> <li>7. Контрольні функції ДКС України.</li> <li>8. Зарубіжний досвід функціонування казначейства.</li> <li>9. Поняття та функції єдиного казначейського рахунку.</li> <li>10. Правила відкриття аналітичних рахунків для обліку операцій з виконання бюджетів в системі ДКСУ.</li> <li>11. Відкриття рахунків для зарахування доходів бюджетів.</li> <li>12. Відкриття рахунків розпорядникам коштів державного бюджету; одержувачам коштів та іншим клієнтам ДКСУ.</li> <li>13. Порядок доведення даних про територіальне розташування мережі установ та організацій.</li> <li>14. Порядок доведення планів асигнувань та кошторисів.</li> <li>15. Порядок обліку зобов'язань розпорядників коштів бюджету в органах ДКСУ.</li> <li>16. Суть казначейського виконання загального та спеціального фондів Державного бюджету за витратами.</li> <li>17. Зміст платіжних документів (платіжних доручень та інших розрахункових документів), які є підставою для здійснення видатків.</li> <li>18. Причини відмов у здійсненні видатків розпорядників та одержувачів бюджетних коштів. Попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства.</li> <li>19. Порядок виплати готівки розпорядникам бюджетних коштів, одержувачам коштів Державного бюджету та іншим клієнтам.</li> <li>20. Здійснення видатків за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету.</li> <li>21. Казначейське обслуговування позабюджетних фондів.</li> <li>22. Правила зарахування доходів до Державного бюджету.</li> <li>23. Правила проходження платежів за поверненнями платникам надмірно (помилково) сплачених доходів.</li> <li>24. Операції за надходженнями до загального і спеціального фонду Державного бюджету.</li> <li>25. Управління державним боргом.</li> <li>26. Операції за платежами до загального і спеціального фонду місцевих бюджетів.</li> <li>27. Порядок перерахування міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету місцевим бюджетам.</li> <li>28. Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності виконання Державного та місцевих бюджетів.</li> <li>29. Облікова політика ДКСУ. Основні функції служби бухгалтерського обліку.</li> <li>30. АС “Є-Казна”. Основні функції роботи АС “Є-Казна”.</li> </ol>
<p><b>Опитування</b></p>	<p>Опитування проводиться на семінарських та практичних заняттях шляхом вирішення тестових завдань (есе, вирішення кейсу), представлення доповідей та презентацій.</p>

Тиж-день	Тема	Форма заняття/ години	Результати навчання	Завдання
1	2	3	4	5
1/2 2/2	<b>Тема 1.</b> Становлення Державної казначейської служби України та роль Державної казначейської служби у бюджетному процесі	Лекція/ семінар  4 год./2 год.	<b>Знати</b> Структуру Державної казначейської служби України та її роль в системі органів виконавчої влади. <b>Вміти</b> повноваження ДКСУ в сфері управління коштами державного та місцевих бюджетів. <b>Вміти</b> охарактеризувати основні етапи становлення та розвитку казначейської системи України; охарактеризувати завдання та функції ДКСУ. <b>Аналізувати</b> функції та завдання ДКСУ; бюджетні повноваження органів Державного казначейства	Тестові завдання.
3/4 4/4	<b>Тема 2.</b> Правові взаємовідносини учасників бюджетного процесу	Лекція/ семінар  4 год./2 год.	<b>Знати</b> сутність правових відносин учасників бюджетного процесу <b>Вміти</b> охарактеризувати взаємовідносини ДКСУ з банківською системою та ін. учасниками бюджетного процесу <b>Аналізувати</b> взаємодію органів Державного казначейства з органами Державної фіскальної служби, Державної аудиторської служби, фінансовими органами у процесі виконання бюджетів	Виконання самостійної роботи.  Розв'язок задач.  Есе.  Кейси.
5/6 6/6	<b>Тема 3.</b> Управління фінансовими ресурсами в системі казначейства	Лекція/ семінар  4 год./2 год.	<b>Знати</b> основні засади управління фінансовими ресурсами в системі казначейства <b>Вміти</b> використовувати ЕЦП <b>Аналізувати</b> методи мобілізації та перерозподілу фінансових ресурсів для ефективного розміщення тимчасово вільних залишків коштів	Доповіді та презентації
7/8 8/8	<b>Тема 4.</b> Казначейське обслуговування бюджетів усіх рівнів за доходами	Лекція/ практична 4 год./2 год.	<b>Знати</b> загальні засади організації казначейського обслуговування та виконання державного і місцевих бюджетів за доходами <b>Вміти</b> опрацювати нормативно-правові документи з питань казначейського обслуговування бюджетів усіх рівнів за доходами <b>Аналізувати</b> динаміку доходів державного та місцевих бюджетів	
9/10 10/10	<b>Тема 5.</b> Казначейське обслуговування видаткової частини державного і місцевих бюджетів	Лекція/ практична 4 год./2 год.	<b>Знати</b> Порядок казначейського виконання Державного бюджету за витратами та Порядок казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками <b>Вміти</b> опрацювати нормативно-правові документи з питань казначейського обслуговування видаткової частини державного і місцевих бюджетів <b>Аналізувати</b> динаміку видатків державного та місцевих бюджетів	

11/12 11/12	<b>Тема 6.</b> Управління державним боргом. Казначейське обслуговування державних цільових фондів	Лекція/ семінар  4 год./2 год.	<b>Знати</b> Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу. Характеристику процесу казначейського обслуговування руху коштів єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на рахунках, відкритих в Державній казначейській службі України <b>Вміти</b> застосовувати Порядок відображення операцій за борговими зобов'язаннями держави. Застосовувати норми Положення про рух коштів єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування <b>Аналізувати</b> причини виникнення державного боргу, динаміку його показників; динаміку видатків фондів соціального страхування.	
12/14 13/14	<b>Тема 7.</b> Автоматизована система Казначейства України	Лекція/ семінар  4 год./2 год.	<b>Знати</b> способи і системи автоматизації казначейських операцій ДКСУ <b>Вміти</b> користуватись «інструкцією користувача» АС «С-Звітність» <b>Аналізувати</b> операції із введення, формування та відправки звітності до Казначейства через систему дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство» за типами користувача	
15/16 16/16	<b>Тема 8.</b> Облікова політика казначейства. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства у системі Державної казначейської служби України	Лекція/ семінар  4 год./2 год.	<b>Знати</b> основні риси системи бухгалтерського обліку виконання бюджетів та організацію бухгалтерського обліку в органах казначейства. Повноваження органів ДКСУ в сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства <b>Вміти</b> застосовувати Порядок заповнення форм фінансової та бюджетної звітності. Сформулювати «Попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства». <b>Аналізувати</b> звітність про виконання державного та місцевих бюджетів; етапи здійснення казначейського контролю щодо виконання державного бюджету за видатками.	